

Ujabb kutatások a Diósgyőri barlangban.

Irta: SAAD ANDOR DR.

A „Barlangvilág“ legutóbbi számában GAÁL ISTVÁN DR. egyetemi magántanár úrral karöltve már beszámoltunk előzetes jelentés formájában a Diósgyőri barlangban végzett kutatásokról.¹⁾ A szóban forgó közlemény az 1932 és 1933 évi ásatások ősrégészeti és faunisztikai eredményeit ismerteti. Diósgyőr nagyközség előljáróságának és közönségének tudomány-szerete és áldozatkézsége folytán az ásatásokat a Borsod-Miskolci Múzeum megbízásából 1934-ben is folytathattam. Ez alkalommal a barlangnak már néhány évtized óta elfalazott részét tártam fel. A rétegsorozat e helyen a következő volt:

1. Humusz. (20 cm.) Középkori és bronzkori edénytöredékekkel.
2. Szürke, mészkötörmelékcs agyag. (10–20 cm.) Ebben a rétegben több apró pengét találtam.

3. Barna mészkötörmelékcs agyag. (1 m. 20 cm. vastagságban feltárva.) E réteg teljes feltárása a felszivárgó víz miatt nem sikerült. Ugyan erről a körülményről már SZENDREY is megemlékszik, aki a barlangot 1883-ban megásatta.²⁾ A rétegsorozatot nem írja le, tűzhelynyomokról, paleolitekról sem tesz említést. Feltűnik azonban már neki is a sok törött csont, de ezeknek pontosabb meghatározását nem adja.

A barna törmelékcs agyag, mely különösen felül, mintegy 40 cm. vastagságban igen gazdagon tartalmaz tűzhelynyomokat, a legutóbbi ásatás megfigyelései szerint két kultúraszintre tagolható. E réteg legfelső szintjében egy, a szeletai fejlett szolutréi korra jellemző babérlevélalakú lándzsahegyet találtam. (1. ábra.) Anyaga hamuszürke kalcedon, 90—30 mm.

1. kép. Babérlevélalakú lándzsahegy.

¹⁾ SAAD-GAÁL: Előzetes jelentés a Diósgyőri barlangban végzett ásatásokról. (Barlangvilág IV. K. II. füzet.) Budapest, 1934.

²⁾ SZENDREY: Ásatások a Diósgyőri barlangban. (Arch. Ért. II. Budapest 1883.

A most említett babérlevélalakú lándzsahegy találási helyétől fél méterre mélyebben egy nagyobb, körvonalaiban szakócára emlékeztető paleolit feküdt, mely a magyarországi protoszolutréri formák egyik legfigyelemreméltóbb példánya. Baloldalt alul régi törés folytán csonka. Eredetileg széles, mandulaalakú eszköz lehetett. 105—70 mm. (2. és 3. ábra.)

Típusos kőszközt ez alkalommal kevesebbet taláтам. A barna anyag felső szintjéből mindössze két pengét említhetek meg. Középnagyok, az egyik egyenes, a másik hajlított. Ugyanezen réteg alsó szintjéből számos, az előzetes ásatások anyagából már ismeretes középnagy, háromszögalakú és következetesen csak az egyik oldalukon megmunkált paleolit került elő. Ez a kezdetleges kőszközforma a protoszolutréri korban gyakori.

Faunisztikai szempontból az ásatás ez alkalommal újdonságot nem hozott. A szürke agyagból néhány rőnszarvasfog és barlangi medve csont, a barna agyagból pedig barlangi hiéna, barlangi medve, óriászarvas, ősló, gyapjas orrszarvú és mammut csontok kerültek elő. A gyapjas orrszarvú és a mammut csontok ez alkalommal is a legmélyebb szintben feküdtek.

2. kép. Szakócára emlékeztető kő eszköz egyik oldala.

Összefoglalva a mondottakat kitűnik, hogy jelen ásatásom megfigyelései az előzetes jelentésben irt megállapításaimat megerősítik és kiegészítik. Ezek szerint a szürke, mészkötörmelékes agyag mikrolitikus pengéi a magdalénien korban sorozhatók, a barna, mészkötörmelékes agyag felső szintje a fejlettszolutréi, alsó szintje a protoszolutréi korba tartozik.

Az ásatás közben gyűjtött faszeneket anthrakotómiai vizsgálat céljából HOLLENDONNER FERENC DR. egyet. m. tanár úrhoz juttattam.

3. kép. Szakócára emlékeztető kő eszköz másik oldala.